

Asia Tekijänoikeus liiketunnukseen

Hakija Suomen työsuojelualan yritysten liitto ry

Annettu 4.6.2014

Tiivistelmä

Graafinen kuvio ei ollut siinä määrin omaperäinen, että se olisi ollut tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu teos.

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hakija on pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa koskien graafisen kuvion tekijänoikeutta. Hakija esittää lausuntopyynnössään seuraavaa:

Hakija on teetättänyt vuonna 1987 graafikko TG:llä (lausuntopyynnön liitteenä olleen) graafisen kuvion yhdistyksen tunnukseksi. TG on luovuttanut hakijalle graafisen kuvion kaikki tekijänoikeudet muutosoikeuksineen. Hakija on käyttänyt kyseessä olevaa kuviota erilaisissa asiakastapahtumissa ja messuilla.

Hakija on lausuntopyynnössään esittänyt näkemyksensä tekijänoikeuslain tulkinnasta sekä oikeuskäytännössä ja kirjallisuudessa esitetyistä tulkinnoista. Esittämiensä tulkintojen perusteella hakija on päätenyt johtopäätökseen, että kyseessä oleva graafinen kuvio kuuluu tekijänoikeuslain piiriin ja että kyseessä oleva graafinen kuvio on riittävän omaperäinen ylittääkseen teoskynnyksen. Hakijan näkemyksen mukaan kyseessä oleva graafinen kuvio on tekijänsä itsenäisen ja omaperäisen luomistyön tulos.

VASTINE

Asiassa ei ole pyydetty vastineita.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeuslain (404/1961) 55 §:n mukaan tekijänoikeusneuvosto antaa lausuntoja tekijänoikeuslain soveltamisesta. Näiden lausuntojen luonne ei ole sitova. Tekijänoikeusneuvosto ei anna lausuntoja muiden lakien soveltamisesta.

Graafisen kuvion tekijänoikeus

Tekijänoikeuslain 1 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on yksinoikeus teokseen. Säännös sisältää esimerkkiluettelon suojattavista teostyypeistä. Tekijänoikeussuojaa saavat esimerkiksi kuvataiteen teokset, joihin kuuluvat graafiset kuviot.

Teoksella tekijänoikeudellisessa merkityksessä tarkoitetaan henkisen luomistyön tuotetta. Kirjallinen tai taiteellinen tuote on tekijänoikeudella suojattu, jos sitä voidaan pitää tekijänsä luovan työn omaperäisenä tuloksena. Tällöin se ylittää teoskynnyn eli saavuttaa teostason. Suojan edellytyksenä ei ole muita vaatimuksia.

Euroopan Unionin tuomioistuin katsoi 1.12.2011 antamassaan ratkaisussa C-145/10 (Painer), että teos voi saada tekijänoikeussuojaa, jos se on tekijänsä henkisen luomistyön tulos siten, että se kuvastaa tekijän persoonaa ja siitä käyvät ilmi tekijän vapaat ja luovat valinnat teosta tehtäessä. Kansallisen tuomioistuimen tehtävä on ratkaista lopullisesti, ylittykö teoskynnys.

Tekijänoikeusneuvosto on lausunut graafisten kuvioiden suojasta esimerkiksi lausunnoissa TN 1997:1, TN 2000:1, TN 2001:12, 2007:18, 2009:2 ja 2011:7. Yleisluonnehdintana ratkaisuihin voidaan todeta, että graafisten kuvioiden ei yleensä ole katsottu ylittävän teoskynnystä. Arvio on kuitenkin aina tehtävä tapauskohtaisesti.

Analyysi ja johtopäätökset

Tekijänoikeusneuvosto on arvioinut sille toimitettua mustavalkoista graafista kuviota. Kuvio koostuu kolmesta, rinnakkain sijoitetusta, pystysuuntaisesta ja reunoiltaan pyöristetystä palkista, joiden yllä on katoksenomaisesti palkkien paksuinen päistään pyöristetty kaareva katos.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että graafinen kuvio esimerkiksi yhdistyksen tunnuksena voi nauttia tekijänoikeussuojaa. Tekijänoikeusneuvosto katsoo kuitenkin, että lausuntopyynnössä esitetyssä graafisessa kuviossa on hyödynnetty muun muassa yritysten ja yhdistysten tunnuksissa tavanomaisesti esiintyviä muotoja ja niiden sommittelua eikä kyseessä oleva graafinen kuvio ilmennä tekijänsä luovia valintoja siinä määrin, että kuvio olisi omaperäinen. Näin ollen lausuntopyynnössä esitetty graafinen kuvio ei ole tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu teos.

Toimivaltansa perusteella tekijänoikeusneuvosto ei voi ottaa kantaa muiden lakien soveltamiseen.

Puheenjohtaja

Marcus Norrgård

Sihteeri

Marco Grönroos

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisemiseen ovat osallistuneet Marcus Norrgård (puheenjohtaja), Tuula Hämäläinen, Satu Kangas, Martti Kivistö, Pirjo Kontkanen, Jussi Mäkinen, Pekka Pulkkinen, Anne Salomaa ja Aku Toivonen.